

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

G. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Açlık ve yoksulluk sınırı altında yaşayan işçiler ve emekçiler açısından içinde bulunduğumuz hayat pahalılığı, enflasyonun altında kalan asgari ücret, düşük maaşlar, ağır, güvencesiz çalışma koşulları, iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmadığı için artan iş cinayetleri nedeniyle 1 Mayıs'ın kutlamasını daha da önemli kılmaktadır. İstanbul Taksim Meydanı, tarihsel süreçte işçi ve emekçilerin insanca çalışma koşulu ve örgütlenme hakkı taleplerini dile getirdikleri 1 Mayıs kutlamaları için sembol bir alan haline gelmiştir.

1977 yılında yapılan kutlamada 500 bin emekçi meydanı doldurmuş, dönemin DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'in konuşmasının sonlarına doğru çevredeki binalardan halkın üzerine ateş açılmış, 37 yurttaşımız yaşamını yitirmiştir. İşçilerin ve emekçilerin Taksim Meydanı'nda 1 Mayıs'ı kutlaması özellikle 12 Eylül askeri darbesinden sonra yasaklanmaya başlanmıştır. 1987 yılında sendikalar öncülüğünde bazı milletvekilleri, aydın, sanatçı ve bilim insanları ile birlikte yaklaşık 1000 kişilik bir grup Taksim anıtına 1 Mayıs'ta hayatını kaybedenleri anmak üzere çelenk bırakmak istemişlerdir. Kolluk güçleri sadece milletvekillerinin araçla anıta ulaşmasına izin vermiştir. 1989 yılında Taksim'de bir araya gelen kitleye saldırı olmuş ve bir işçi yaşamını yitirmiştir. İşçi sendikalarının, 2008 yılında 1 Mayıs kutlamalarını Taksim Meydanı'nda yapma istekleri idarenin diyalogu bütünüyle dışlayıcı bir yaklaşımla reddedilmiştir. 2009 yılında 2429 sayılı "Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun ile 1 Mayıs resmi tatil ilan edilmiştir. 2013 yılında dönemin İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu, Taksim'de inşaat alanı olduğunu bahane ederek, meydanın 1 Mayıs kutlamalarına kesinlikle kapalı olacağını açıklamıştı. 2014 yılında 1 Mayıs için Yenikapı Meydanı adres gösterilmiştir. 2015 yılında İstanbul Valiliği toplantı ve gösteri yürüyüşü için kullanılacak alanlar arasında Taksim meydanını göstermemiştir. 2016 yılında 1 Mayıs'ın Taksim'de

kutlanmasını yasaklayan İstanbul Valiliği Taksim Meydanı'na çıkan tüm yolları yaya ve araç trafiğine kapatmıştır. 2017 yılında hükümet 1 Mayıs İşçi Bayramı'nın Taksim'de kutlanmayacağını açıklamıştır. 2018 yılında demokratik kitle örgütlerinin 1 Mayıs programının Taksim meydanında yapılması için başvurusuna olumsuz yanıt verilmiştir. Daha sonraki yıllarda da talepler olumsuz karşılanmıştır.

Emekçilerin 1 Mayıs'ı Taksim Meydanı'nda kutlama talepleri kolluk güçlerinin orantısız gücü ile engellenmiş, aşırı güç kullanımı sonucu çok sayıda insan yaralanmış ve hayatını kaybetmiştir. Demokratik kitle örgütleri, işçiler ve emekçiler, Anayasa, yasalar ve uluslararası sözleşmelerde tanımlanan hakları olmalarına karşın 1 Mayıs kutlamasına yapılan saldırılara ve hak gasplarına karşı dava açmışlardır. Anayasa Mahkemesi, 2014 ve 2015 yılında 1 Mayıs kutlamalarının Taksim Meydanı'nda yapılmasının engellenmesine dair kararlarında, "toplantı ve gösteri yürüyüşü" düzenleme hakkının ihlal edildiğine hükmetmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun 1 Mayıs 2007'deki Taksim eylemine saldırıyla ilgili başvurusunda, Türkiye'nin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin örgütlenme özgürlüğünü düzenleyen 11. Maddesini ihlal ettiğine karar vermiştir.

Bu bağlamda;

- 1- 1 Mayıs 2024 tarihinde işçi ve emekçilerin, İstanbul Taksim Meydanı'nda Anayasa'nın 34. Maddesinde düzenlenen toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkını kullanmaları sağlanacak mıdır?
- 2- Önümüzdeki yıllarda da 1 Mayıs kutlamalarının İstanbul Taksim Meydanı'nda yapılması için yasal düzenleme yapacak mısınız?
- 3- 2009 yılında 2429 sayılı "Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun ile 1 Mayıs resmi tatil ilan edilmesine karşın emekçilerin istedikleri alanda ve İstanbul'da sembol mekan olan Taksim Meydanı'nda 1 Mayıs'ı kutlama hakları neden engellenmektedir?
- 4- 1 Mayıs 2024 tarihinde yapılacak 1 Mayıs kutlamalarında kolluk güçlerinin keyfi bir şekilde orantısız güç kullanmaları engellenecek midir?